

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “แนวคิดของกลุ่มบุคคลในภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชน เกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์” มีวัตถุประสงค์สำคัญที่จะศึกษาถึงแนวคิดของบุคคลเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยต้องการพิสูจน์ว่า กลุ่มบุคคล 3 กลุ่ม อันได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชน จะมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ และมีความคิดเห็นต่อการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ กลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มนี้ จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันในลักษณะของการเป็นผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์อย่างชัดเจน โดยที่ภาครัฐมีความเกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นผู้วางรากฐานทางด้านนโยบายให้แก่หนังสือพิมพ์ รวมไปถึงเป็นผู้ที่คุมเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไว้ เนื่องจากมีฐานะเป็นผู้ที่ออกกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพและความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ ในขณะที่ภาควิชาชีพจะมีความเกี่ยวข้องโดยตรงในฐานะที่เป็นผู้ผลิตข่าวสารและเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับความรับผิดชอบและคุณภาพของตน ส่วนภาคประชาชน จะมีความเกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ในฐานะที่เป็นผู้บริโภคข่าวสารอันเป็นผลผลิตจากหนังสือพิมพ์โดยตรง และมีความสำคัญในฐานะของผู้ที่เป็นการสนับสนุนกิจการหนังสือพิมพ์ ซึ่งภาคประชาชนนี้จะเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงทั้งในแง่ดีและแง่ลบจากหนังสือพิมพ์

โดยในการศึกษาครั้งนี้ จะเน้นไปที่ “การใช้อำนาจ” ของบุคคลกับสื่อหนังสือพิมพ์ ด้วย เพื่อจะศึกษาว่าบุคคลมีการใช้อำนาจกับสื่ออย่างไรบ้างและลักษณะอำนาจที่บุคคลมีนั้นมีอิทธิพลต่อแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์หรือไม่ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาไปถึงตัวแปรอื่นๆ นอกเหนือจากลักษณะแนวคิดเชิงอำนาจ ที่อาจส่งผลให้บุคคลมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน อันได้แก่ ตัวแปรทางด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ดังนั้น ในงานวิจัยนี้ นอกจากจะค้นหาคำตอบที่ว่า บุคคลแต่ละกลุ่มมีแนวคิดต่อมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์และมีความคิดเห็นต่อการเสนอข่าวสารของสื่อหนังสือพิมพ์

อย่างไรแล้ว ยังจะได้พิสูจน์อีกว่าบุคคลที่มีแนวคิดเชิงอำนาจแตกต่างกัน และมีลักษณะทางด้านประชากรแตกต่างกันจะมีแนวคิดต่อเรื่องดังกล่าวแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

สำหรับผลการวิจัยทั้งหมด สามารถสรุปได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิจัยทั่วไป

ส่วนที่ 2 สรุปสมมติฐาน \

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิจัยทั่วไป

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

- จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ มีทั้งหมด 200 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ภาครัฐ ร้อยละ 20

- ภาควิชาชีพ ร้อยละ 20

- ภาคประชาชน ร้อยละ 60 โดยแบ่งเป็น กลุ่มผู้มีอำนาจ ซึ่งได้แก่ กลุ่มครู-อาจารย์ ร้อยละ 20 กลุ่มบิดา-มารดา ร้อยละ 20 และเป็นกลุ่มผู้ตกอยู่ใต้อำนาจ ซึ่งได้แก่ กลุ่มนักเรียน-นักศึกษา ร้อยละ 20

ทั้งนี้ ในแต่ละกลุ่ม จะแบ่งเป็นเพศชายและหญิงในสัดส่วนที่เท่ากัน

- อายุของกลุ่มตัวอย่าง มีช่วงอายุต่ำกว่า 21 ปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 20 รองลงมา อายุ 31-35 ปี จำนวนร้อยละ 18.0 อายุ 36-40 ปี จำนวนร้อยละ 17.0 และที่พบน้อยที่สุดคือ ช่วงอายุ 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.5

- ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามากที่สุด จำนวนร้อยละ 61.5 รองลงมา เป็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 14 สูงกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 13 และมีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลายน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 2

- พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ เป็นประจำทุกวันมากกว่าสื่ออื่นๆ คือ ร้อยละ 76.5 รองลงมา คือ สื่อนั่งหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 61.0 สื่อวิทยุ ร้อยละ 43.5 และมีการเปิดรับสื่อชนิดสารนอยที่สุด คือ ร้อยละ 4.5

สำหรับสื่อที่มีการเปิดรับเกือบทุกวัน(เฉลี่ยสัปดาห์ละ 3-6 วัน) มากที่สุด คือ สื่อวิทยุ ร้อยละ 25.5 รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 24.5 และเปิดรับสื่อโทรทัศน์น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 12.5 ทั้งนี้เมื่อมองในภาพรวมจะเห็นว่า สื่อโทรทัศน์ เป็นสื่อที่มีผู้นิยมเปิดรับมากที่สุด โดยมีระดับความสนใจเฉลี่ย 4.73 ซึ่งจัดอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สื่อนั่งหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีระดับความสนใจเฉลี่ย 4.40 และสื่อที่ได้รับความนิยมน้อยที่สุด คือ สื่อเคเบิลทีวี ซึ่งมีระดับความสนใจเฉลี่ย 2.45

สำหรับประเภทของข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับจากสื่อนั่งหนังสือพิมพ์ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจเปิดรับข่าวการเมืองมากที่สุด โดยมีระดับความสนใจเฉลี่ย 3.73 รองลงมาสนใจข่าวสารประเภทเศรษฐกิจ เฉลี่ย 3.41 และเป็นที่น่าสนใจว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจข่าวสารประเภทบันเทิงเฉลี่ยถึง 3.16 รองจากข่าวเศรษฐกิจ สำหรับข่าวสารที่กลุ่มตัวอย่างสนใจเปิดรับน้อยที่สุด คือ ข่าวประเภทสังคมทั่วไป ซึ่งมีระดับความสนใจเฉลี่ย 2.90

2. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อนั่งหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง (มองในภาพรวมทั้ง 3 กลุ่ม คือ ภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชน)

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อนั่งหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมทั้งหมด จะพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อเรื่องมาตรการต่างๆที่ใช้ในการเฝ้าระวังสื่อนั่งหนังสือพิมพ์แตกต่างกันไป มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับบางมาตรการ ทั้งนี้โดยสรุปแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการใช้มาตรการทางกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.2484 และกฎหมายอื่นๆนอกเหนือจากกฎหมายทั่วไปที่ใช้อยู่ เช่น กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา และเห็นด้วยที่จะให้มีมาตรการควบคุมหนังสือพิมพ์ให้มากขึ้นในสภาวะการณ์ปัจจุบัน นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยากเห็นสภาวะการหนังสือพิมพ์เกิดขึ้น โดยมีรัฐเข้ามาถ่วงดุลอำนาจกับนักหนังสือพิมพ์ด้วย ซึ่งแนวความคิดในประเด็นหลังนี้ นับว่าเป็นการสวนกระแสกับความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันที่มองว่าสภาวะการหนังสือพิมพ์ควร “ปลอด” จากคนของรัฐให้มากที่สุด เพื่อที่จะได้ดำเนินการอย่างมีอิสระเต็มที่ โดยไม่ต้องมีรัฐเข้ามาถ่วงดุลอำนาจ

อย่างไรก็ดี แนวคิดของกลุ่มตัวอย่างต่อเรื่องที่ยากให้รัฐเข้ามาด่วงดุลอำนาจในสภากาหนังสือพิมพ์นั้น แสดงให้เห็นว่า ผู้บริโภคยังไม่ไว้วางใจให้นักหนังสือพิมพ์ปกครองตนเอง โดยการใช้กฎ-จรรยาบรรณ หรือการใช้วิธี “แมลงวันตอมแมลงวัน” แต่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในช่วงที่ผ่านมา หนังสือพิมพ์ไม่สามารถที่จะพิสูจน์ตัวเองได้ว่ามีศักยภาพพอที่จะปกครองตัวเอง ดังเช่น กรณีที่เกิดขึ้นกับสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย ที่ไม่สามารถจัดการแก้ไขปัญหาได้ เมื่อเกิดการร้องเรียนถึงพฤติกรรมของหนังสือพิมพ์บางฉบับที่ประพฤติตัวไม่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ผสมผสานกับการที่สมาคมวิชาชีพทางด้านหนังสือพิมพ์ต่างๆในประเทศไทย ยังไม่มีอำนาจพอที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดได้ ดังนั้นผู้บริโภคจึงยังไม่ไว้วางใจให้นักหนังสือพิมพ์ปกครองตนเองโดยปราศจากการควบคุมจากรัฐ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่าง (ภาพรวมทั้ง 3 กลุ่ม คือ ภาครัฐ ภาควิชาชีพและภาคประชาชน)

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ในด้านการทำหน้าที่ของสื่อหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า หนังสือพิมพ์มีบทบาทในการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล มีหน้าที่ในการเป็นกระจกสะท้อนสังคม และหน้าที่ในการเป็นแหล่งความรู้ต่างๆทั้งของรัฐและเอกชน ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.20 3.70 และ 3.54 ตามลำดับ

ส่วนหน้าที่อื่นๆ อันได้แก่ หน้าที่ในการสร้างเสริมความสามัคคีในสังคม การเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน การเป็นปากเป็นเสียงของรัฐบาล การเสนอข่าวสารโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมหรือผู้ที่ตกเป็นข่าวมากกว่าสิ่งอื่นใด การเสนอข่าวสารโดยคำนึงถึงหน้าที่ในอันที่จะเปิดเผยข้อเท็จจริงต่อสาธารณะมากกว่าสิ่งอื่นใด หน้าที่ในการเป็นเวทีแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายของประชาชน การสร้างค่านิยมที่ถูกต้องในสังคม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ต่างๆดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ในด้านความรับผิดชอบต่อระดับจรรยาบรรณ และการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในระดับปานกลาง และในบางประเด็นเห็นว่า หนังสือพิมพ์มีบทบาทและความรับผิดชอบต่อเรื่องจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมยังไม่ดีนัก ซึ่งได้แก่ ประเด็นเรื่องการคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้ที่ตกเป็นข่าว ความน่าเชื่อถือของข่าวสารและการใช้ภาษา โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.23, 2.44 และ 2.45 ตามลำดับ

ส่วนในเรื่องของการคำนึงถึงผลกระทบต่อเยาวชน การคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติ การเป็นปากเสียงให้ผู้ด้อยโอกาสในสังคม การให้ความยุติธรรมกับผู้ตกเป็นข่าว การเคารพสิทธิส่วนบุคคล ความถูกต้องของข่าว ความครบถ้วนของเนื้อหา และความเป็นกลางในการเสนอข่าว กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง

4. แนวคิดเชิงอำนาจของกลุ่มตัวอย่าง (ภาพรวมทั้ง 3 กลุ่ม คือ ภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชน)

จากการศึกษาแนวคิดเชิงอำนาจของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมทั้งหมด จะพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 2.88 ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะบุคลิกภาพของคนในสังคมไทยได้ในระดับหนึ่งว่า บุคคลก็ยังมีลักษณะอำนาจนิยมอยู่บ้าง แต่ก็ไม่ถึงกับอยู่ในระดับที่เรียกได้ว่า มากจนเกินไป ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า ลักษณะแนวคิดเชิงอำนาจของบุคคลในสังคมจะเป็นแบบกึ่งอำนาจนิยมและกึ่งประชาธิปไตย ดังที่ มนูญ ศิริวรรณ (2519: 26) กล่าวไว้ว่า “กระบวนการอบรมเรียนรู้ในระดับครอบครัวของสังคมไทยนั้น น่าจะมีส่วนในการอบรมให้คนไทยมีทัศนคติแบบอำนาจนิยมและอิสระนิยมได้ในเวลาเดียวกัน กล่าวคือ แม้ว่าลักษณะของครอบครัวไทยนั้น หากพิจารณาในรูปแบบแล้ว แบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวเอื้ออำนวยต่อการที่จะปลูกฝังทัศนคติแบบอำนาจนิยมให้กับสมาชิกในครอบครัวมาก แต่ในทางปฏิบัติมีปัจจัยอื่นเข้ามาแทรกแซงแบบแผนความสัมพันธ์ที่วางไว้ เช่น ความ

สนิทสนมกันในระหว่างสมาชิกในครอบครัว เช่น พี่กับน้อง หรือ แม่กับลูก จนไม่มีความรู้สึก ว่าฝ่ายหนึ่งเป็นผู้อาวุโสกว่าหรือมีอำนาจเหนือกว่า ในความเป็นจริงแล้วความสัมพันธ์ระหว่าง เด็กๆกับพ่อแม่ มักจะเป็นแบบง่ายๆ ทำให้ความสัมพันธ์ที่แท้จริงระหว่างบุคคลในครอบครัวดู ไม่เคร่งครัด จริงจังเท่าใดนัก ซึ่งเป็นลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อทัศนคติแบบอิสระนิยม ดังนั้น ลักษณะความสัมพันธ์ทั้ง 2 ประการดังกล่าวข้างต้น จึงมีส่วนในการอบรมเด็กให้มีทัศนคติ แบบอำนาจนิยมและอิสระนิยมควบคู่กันไป”

ส่วนที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานไว้ 5 ข้อ ดังนี้ คือ

1. แนวคิดเชิงอำนาจของบุคคลในภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชน มีความแตกต่างกันตามลักษณะของกลุ่ม และลักษณะทางด้านประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

2. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ของบุคคล มีความแตกต่างกันตามลักษณะของกลุ่ม และลักษณะทางด้านประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

ทั้งนี้สมมติฐานย่อย ดังนี้

2.1 ภาครัฐ และภาควิชาชีพ มีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อ หนังสือพิมพ์ในลักษณะที่ขัดแย้งกัน โดย

- ภาครัฐ จะมีแนวคิดที่ค่อนข้างไปทางอำนาจนิยม โดยเห็นว่า หนังสือพิมพ์ควรถูกควบคุมจากรัฐบาล

- ภาควิชาชีพ จะมีแนวคิดที่ค่อนข้างไปทางเสรีนิยม โดยเห็นว่า หนังสือพิมพ์ควรมีสอิทธิเสรีภาพอย่างเต็มที่ในการเสนอข่าวสาร หรือแสดงความคิดเห็นใดๆ และไม่ควรถูกแทรกแซงจากรัฐบาล

2.2 ภาคประชาชน มีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ แตกต่างกันระหว่างกลุ่มผู้มีอำนาจ อันได้แก่ กลุ่มบิดา-มารดา กลุ่มครู-อาจารย์ และกลุ่มผู้ตก

อยู่ใต้อำนาจ อันได้แก่ กลุ่มนักเรียน-นักศึกษา โดยกลุ่มผู้มีอำนาจจะมีแนวคิดเชิงอำนาจสูงกว่ากลุ่มผู้ตกอยู่ใต้อำนาจ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวสารของสื่อหนังสือพิมพ์ของบุคคล มีความแตกต่างกันตามลักษณะของกลุ่ม และลักษณะทางด้านประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

4. แนวคิดเชิงอำนาจของบุคคล มีความสัมพันธ์กับแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์

5. แนวคิดเชิงอำนาจของบุคคล มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวสารของสื่อหนังสือพิมพ์

ผลการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 แนวคิดเชิงอำนาจของบุคคลในภาครัฐ ภาควิชาชีพและภาคประชาชน มีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของกลุ่ม และลักษณะทางด้านประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

ผลการศึกษาปรากฏว่า บุคคลในภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชน มีแนวคิดเชิงอำนาจแตกต่างกันไปตามลักษณะของกลุ่ม อายุ และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรอื่นๆ คือ เพศ และระดับการศึกษา ไม่ทำให้กลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้สรุปผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อ 1 ได้ดังนี้

1. ลักษณะของกลุ่ม

ลักษณะของกลุ่ม ที่แบ่งออกเป็นกลุ่มภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชนนั้น ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดเชิงอำนาจของบุคคลในภาครัฐ ภาควิชาชีพและภาคประชาชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มบุคคลในภาครัฐและภาคประชาชน จะมีแนวคิดเชิงอำนาจสูงกว่ากลุ่มบุคคลในภาควิชาชีพ

จากลักษณะของแนวคิดเชิงอำนาจที่ปรากฏให้เห็นนี้ จะเห็นว่า กลุ่มบุคคลในภาครัฐและภาคประชาชน มีแนวคิดเชิงอำนาจสูงกว่าบุคคลในภาควิชาชีพ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่ากลุ่มบุคคลในภาครัฐและภาคประชาชน จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะของการใช้อำนาจมากกว่าภาควิชาชีพ เช่น ภาครัฐนั้นจะมีระบบการทำงานแบบราชการ การดำเนินการหรือการตัดสินใจต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะต้องผ่านลำดับขั้นตอนต่างๆ ตามระดับสายงานบังคับบัญชา เพราะฉะนั้นลักษณะงานจึงเกื้อกูลให้มีการใช้อำนาจค่อนข้างสูง ส่วนภาคประชาชนนั้น ก็จะมี ความเกี่ยวข้องกับใช้อำนาจสูงเช่นเดียวกัน กล่าวคือ ลักษณะของครอบครัวไทย เป็นครอบครัวที่ให้ความสำคัญกับการอบรมสั่งสอนบุตร และมีความเข้มงวดในเรื่องการอบรมให้ผู้น้อยมีความเคารพผู้อาวุโส ตลอดจนมีการใช้อำนาจลงโทษในลักษณะต่างๆ หากบุตรหรือผู้น้อยไม่ยอมรับฟัง เพราะฉะนั้นลักษณะบุคลิกหรือแนวคิดของบุคคลในสังคมไทย จะมีความเกี่ยวข้องกับใช้อำนาจค่อนข้างสูง

ส่วนภาควิชาชีพนั้น อาจจะเป็นด้วยลักษณะของวิชาชีพ ซึ่งเป็นวิชาชีพที่มีการเรียกร้องถึงอิสระและเสรีภาพตลอดเวลา เพราะฉะนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพนี้ จึงมีพื้นฐานของแนวคิดเป็นแบบประชาธิปไตยมากกว่า อีกทั้งลักษณะของการทำงานในองค์กรสื่อมวลชนในปัจจุบันก็มีความเป็นอิสระค่อนข้างสูง เช่น การที่ผู้สื่อข่าวออกไปทำข่าว ก็สามารถมีอิสระในการกำหนดประเด็นข่าวได้เอง แม้ว่าอาจจะต้องอยู่ในความดูแลของหัวหน้างานบ้าง แต่การตัดสินใจต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นข่าว การเลือกแหล่งข่าว รูปแบบการเขียนข่าว การใช้ภาษา ฯลฯ ส่วนใหญ่ผู้สื่อข่าวจะมีอิสระเต็มที่ในเรื่องต่างๆดังกล่าว

2. อายุ

ที่มีการแบ่งออกเป็น 7 กลุ่มด้วยกันนั้น ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีอายุต่างกัน จะมีแนวคิดเชิงอำนาจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป และ 36-40 ปี จะมีความแตกต่างอย่างชัดเจนในเรื่องแนวคิดเชิงอำนาจกับกลุ่มบุคคลที่มีอายุระหว่าง 21- 25 ปี และกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี โดย 2 กลุ่มแรกข้างต้นจะมีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับสูงกว่า 2 กลุ่มหลังอย่างเห็นได้ชัด และเป็นที่น่าสนใจที่ว่า กลุ่มอายุต่ำกว่า 21 ปี ก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความโดดเด่นกว่ากลุ่มอายุอื่น เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีอายุน้อยที่สุด แต่มีแนวคิดเชิงอำนาจสูงกว่ากลุ่มอายุ 26-30 ปี ซึ่งผลการวิจัยในจุดนี้ ทำให้สามารถสรุปผลของการทดสอบสมมติฐานนี้ได้ว่า

- บุคคลที่มีอายุก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนปลาย คือ อายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป จะมีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เนื่องจากเป็นวัยที่ต้องมีลักษณะของการ “ปกครอง” หรือ “คุ้มครอง” คนมากขึ้น โดยอาจจะเป็นในลักษณะของการปกครองหรือคุ้มครองบุตร-หลาน ดังนั้น จึงมีแนวโน้มว่าจะมีการใช้อำนาจมากกว่าวัยที่มีอายุต่ำกว่า และอีกลักษณะหนึ่งที่ปรากฏในงานวิจัยส่วนนี้ ซึ่งสามารถสรุปได้ คือ

- บุคคลที่ยังอยู่ในช่วงวัยเด็ก-วัยรุ่นตอนต้น คือ มีอายุต่ำกว่า 21 ปี มีแนวโน้มว่าจะมีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับสูง เนื่องจากเป็นวัยที่ยังต้องอยู่ในความดูแลของผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด ลักษณะการตัดสินใจในเรื่องต่างๆยังต้องพึ่งพาอาศัยบิดา-มารดาหรือผู้ปกครอง ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะของผู้ที่ยอมจำนนอยู่ใต้อำนาจ อันเป็นลักษณะหนึ่งที่แสดงว่า บุคคลนั้นมีบุคลิกแบบอำนาจนิยม (Hossian B. Danesh: 1981) ดังนั้นผลการวิจัยจึงออกมาในลักษณะดังกล่าว

ส่วนในกลุ่มอายุระหว่าง 21-25 ปี และ 26-30 ปีนั้น จากผลการวิจัยพบว่า เป็นกลุ่มที่มีแนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างต่ำ เนื่องจากเป็นวัยที่เริ่มจะมีความคิดเป็นของตัวเอง และเป็นวัยที่กำลังจะก้าวออกจากการดูแลอย่างเข้มงวดกวดขันจากบิดา-มารดาหรือ ผู้ปกครอง ดังนั้นบุคคลที่อยู่ในวัยนี้จึงมีแนวโน้มว่าจะมีแนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างต่ำเนื่องจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

3. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

ผลการวิจัยพบว่า บุคคลที่มีการเปิดรับข่าวสารสื่อมวลชนแตกต่างกัน (ทั้งจากสื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อมวลชนทั่วไป) จะมีแนวคิดเชิงอำนาจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเป็นที่น่าสังเกตว่า ยิ่งบุคคลมีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนน้อยลงเท่าไร ก็จะมีแนวคิดเชิงอำนาจสูงขึ้นมากเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าบุคคลมีความห่างเหินกับสื่อมวลชน เลย์รู้สึกเสมือนว่าสื่อมวลชนไม่เป็นมิตรกับตน จึงมีความรู้สึกกับสื่อในลักษณะเอนเอียงไปด้านลบ แต่ถ้าบุคคลมีการใกล้ชิดกับสื่อมากขึ้น ก็อาจจะทำให้มีความรู้สึกเอนเอียงไปในทางบวก เนื่องจากมีความเข้าใจในสภาพและความเป็นไปของสื่ออยู่ตลอดเวลา

สมมติฐานที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ของบุคคล มีความแตกต่างกันตามลักษณะของกลุ่ม และลักษณะทางด้านประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

ทั้งนี้สมมติฐานย่อย ดังนี้

2.1 ภาครัฐ และภาควิชาชีพ มีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ในลักษณะที่ขัดแย้งกัน โดย

- ภาครัฐ จะมีแนวคิดที่ค่อนข้างไปทางอำนาจนิยม โดยเห็นว่าหนังสือพิมพ์ควรถูกควบคุมจากรัฐบาล

- ภาควิชาชีพ จะมีแนวคิดที่ค่อนข้างไปทางเสรีนิยม โดยเห็นว่าหนังสือพิมพ์ควรมีสติเสรีภาพอย่างเต็มที่ในการเสนอข่าวสาร หรือแสดงความคิดเห็นใดๆ และไม่ควรถูกแทรกแซงจากรัฐบาล

2.2 ภาคประชาชนมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันระหว่างกลุ่มผู้มีอำนาจ อันได้แก่ กลุ่มบิดา-มารดา กลุ่มครู-อาจารย์ และกลุ่มผู้ตกอยู่ใต้อำนาจ อันได้แก่ กลุ่มนักเรียน-นักศึกษา โดยกลุ่มผู้มีอำนาจจะมีแนวคิดเชิงอำนาจสูงกว่ากลุ่มผู้ตกอยู่ใต้อำนาจ

ผลการวิจัยพบว่า บุคคลมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันตามลักษณะของกลุ่ม และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรอื่นๆ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ ไม่ทำให้บุคคลมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ลักษณะของกลุ่ม

ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชน นั้น จากการศึกษาพบว่า แนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ของบุคคลทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ภาครัฐ จะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับสูงกว่าภาควิชาชีพและภาคประชาชน และภาคประชาชนจะมีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับสูงกว่าภาควิชาชีพ ซึ่งเป็นไปตามที่ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานไว้ว่าบุคคลในภาครัฐน่าจะมีแนวคิดในเรื่องการใช้มาตรการในการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะของการใช้อำนาจสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ เนื่องจากว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะการทำงานที่มีความข้องเกี่ยวกับการใช้อำนาจค่อนข้างสูง ซึ่งลักษณะดังกล่าวน่าจะมีอิทธิพลต่อแนวคิดในเรื่องนี้ด้วย ในขณะที่เดียวกันภาควิชาชีพก็น่าจะมีแนวคิดต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะของการใช้อำนาจต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ เนื่องจากว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะการทำงานที่มีอิสระเสรีภาพ และเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการใช้มาตรการดังกล่าว ดังนั้นด้วยเหตุผลดังกล่าว บุคคลในกลุ่มนี้จึงน่าจะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ในระดับที่ต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ

ทั้งนี้ มีความคิดเห็นในบางประเด็น ที่ทำให้บุคคลทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด คือ

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้กฎหมาย ปร.42 ในอดีต ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 3.00 ซึ่งแสดงว่า มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ภาคประชาชน และภาควิชาชีพ จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 2.31 และ 1.62 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าภาคประชาชนและภาควิชาชีพ มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 เพื่อควบคุมหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน ภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นสูงถึง 3.67 ซึ่งแสดงว่า มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ในขณะที่ภาคประชาชน และภาควิชาชีพ จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 2.83 และ 2.35 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าภาคประชาชนและภาควิชาชีพ มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางและค่อนข้างต่ำ ตามลำดับ

- หากมีการตั้งสภาการหนังสือพิมพ์ รัฐควรเข้ามามีบทบาทในการถ่วงดุลอำนาจของนักหนังสือพิมพ์ในสภาที่จะจัดตั้งขึ้น กลุ่มรัฐ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นสูงถึง 3.77

ซึ่งแสดงว่า มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ในขณะที่ภาคประชาชน และภาควิชาชีพ จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ระดับ 3.35 และ 2.65 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าภาคประชาชนและภาควิชาชีพ มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ยังสอดคล้องกับผลการทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 2.1 ด้วย คือ พบว่า ภาควิชาชีพและภาคประชาชน มีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเป็นไปตามสมมติฐานย่อยข้อ 2.1 ที่ว่า ภาครัฐ จะมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ก่อนไปทางอำนาจนิยม โดยเห็นว่า สื่อหนังสือพิมพ์ควรถูกควบคุมจากรัฐบาล และภาควิชาชีพจะมีแนวคิดที่ค่อนข้างเสรีนิยม โดยเห็นว่า สื่อหนังสือพิมพ์ ควรจะมีสิทธิเสรีภาพอย่างเต็มที่ในการเสนอข่าวสาร หรือแสดงความคิดเห็นใดๆและไม่ควรถูกควบคุมจากรัฐบาล

2. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

2.1 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์

ผลการวิจัยปรากฏว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ ไม่มีผลให้บุคคลมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน ยกเว้นประเด็นเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้กฎหมาย ปร.42 ในอดีต ซึ่งพบว่า กลุ่มที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์น้อยวันมาก จะมีความคิดเห็นต่อเรื่องดังกล่าว แตกต่างกับกลุ่มที่มีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ทุกวันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้กลุ่มที่มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์น้อยวันมาก มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 3.08 ซึ่งแสดงว่ามีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่กลุ่มที่มีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ทุกวัน จะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 2.13

จากผลการวิจัยดังกล่าว จะสังเกตได้ว่า บุคคลที่มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์น้อยวัน ก็มีแนวโน้มว่าจะแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ในขณะที่ผู้ที่เปิดรับข่าวสารบ่อยครั้งมากกว่า ก็มีแนวโน้ม

ว่าจะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับปานกลาง ถึงระดับค่อนข้างต่ำ

2.2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไป

ผลการวิจัยปรากฏว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไป ต่างกัน มีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประเด็นที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 2 ประเด็น ต่อไปนี้

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้กฎหมาย ปร.42 ในอดีต กลุ่มที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปเป็นบางวัน จะมีความคิดเห็นต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าว แตกต่างกับกลุ่มที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปทุกวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ กลุ่มที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนทั่วไปเป็นบางวัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 2.62 ซึ่งแสดงว่า มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่กลุ่มที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปทุกวัน จะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 1.66

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 เพื่อควบคุมหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน กลุ่มที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปเป็นบางวัน และกลุ่มที่มีการเปิดรับเกือบทุกวัน จะมีความคิดเห็นต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าว แตกต่างกับกลุ่มที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปทุกวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ กลุ่มที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนทั่วไปเป็นบางวันและกลุ่มที่มีการเปิดรับเกือบทุกวัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 3.08 และ 2.98 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าบุคคลทั้ง 2 กลุ่มนี้มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่กลุ่มที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปทุกวัน จะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 1.90

จากผลการวิจัยดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปน้อยวัน ก็มีแนวโน้มว่าจะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ในขณะที่ผู้ที่เปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปบ่อยครั้งมากกว่า ก็มีแนวโน้มว่า จะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

นอกจากนี้จากผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์กับตัวแปรทางด้านอายุ แม้ว่าผลการทดสอบจะพบว่าตัวแปรทางด้านอายุ ไม่มีอิทธิพลให้บุคคลมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ผลการวิจัยในส่วนนี้ก็มีความน่าสนใจ เมื่อพบว่าเมื่ออยู่ถึง 3 ประเด็น จาก 6 ประเด็นที่ส่งผลให้บุคคลมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ต่างกัน โดยพบว่าบุคคลที่มีอายุสูง มีแนวโน้มว่า จะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์สูงตามไปด้วย ในขณะที่บุคคลที่มีอายุน้อย มีแนวโน้มว่า จะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับต่ำ โดยประเด็นทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าว ปรากฏผลดังนี้

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้กฎหมาย ปร.42 ในอดีต กลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป และกลุ่มอายุ 36-40 ปี มีความคิดเห็นต่อเรื่องการใช้กฎหมาย ปร.42 ในอดีต แตกต่างกับกลุ่มอายุ 21-25 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ กลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป และกลุ่มอายุ 36-40 ปี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 2.75 และ 2.61 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่ามีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของกลุ่มอายุ 21-25 ปี อยู่ในระดับ 1.40 ซึ่งแสดงว่า มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำมาก

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 เพื่อควบคุมหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน กลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป และกลุ่มอายุ 36-40 ปี มีความคิดเห็นต่อเรื่องการใช้พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 เพื่อควบคุมหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน แตกต่างกับกลุ่มอายุ 26-30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้กลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป และกลุ่มอายุ 36-40 ปี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 3.31 และ 3.26 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าบุคคลทั้ง 2 กลุ่มอายุนี้ มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการในเรื่องดังกล่าวอยู่

ในระดับปานกลาง ในขณะที่กลุ่มอายุ 26-30 ปี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 2.33 ซึ่งแสดงว่ามีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

- หากมีการตั้งสภากรหนังสือพิมพ์ รัฐควรเข้ามามีบทบาทในการถ่วงดุลอำนาจของนักหนังสือพิมพ์ในสภาพที่จะจัดตั้งขึ้น กลุ่มอายุ 36-40 ปี มีความคิดเห็นต่อเรื่องดังกล่าวแตกต่างกับกลุ่มอายุ 21-25 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้กลุ่มอายุ 36-40 ปี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงถึง 3.73 ซึ่งแสดงว่า มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ในขณะที่กลุ่มอายุ 21-25 ปี มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับ 2.60

จากผลการวิจัยดังกล่าว จะสังเกตได้ว่า บุคคลที่มีอายุสูง ก็จะมีแนวโน้มว่าจะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์สูงตามไปด้วย ในขณะที่บุคคลที่มีอายุน้อย ก็จะมีแนวโน้มว่าจะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ต่ำ

สมมติฐานที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ของบุคคล มีความแตกต่างกันตามลักษณะของกลุ่ม และลักษณะทางด้านประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

ผลการศึกษาปรากฏว่า บุคคลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวสารของสื่อหนังสือพิมพ์ ทั้งในด้านการทำหน้าที่เสนอข่าวสารและในด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณ ตลอดจนการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกัน ตามตัวแปรทางด้านเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรอื่นๆ คือ อายุ การศึกษา และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้น พบว่าทำให้บุคคลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวสารของสื่อหนังสือพิมพ์ แตกต่างกันบางส่วนเท่านั้น

ทั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

ตัวแปรทางด้านเพศ

*ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ในด้านการทำหน้าที่เสนอข่าวสารในปัจจุบัน

พบว่า เพศหญิงและเพศชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่เสนอข่าวสารของสื่อหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยส่วนใหญ่แล้ว กลุ่มเพศชาย มีความคิดเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ในการเสนอข่าวสารในด้านต่างๆอยู่ในระดับสูงกว่าเพศหญิง

ทั้งนี้ พบว่า ประเด็นที่ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีทั้งหมด 5 ประเด็น (จาก 10 ประเด็น) ดังนี้

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่เสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ทางด้านการสร้างเสริมความสามัคคีในสังคม
  - ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่เสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ทางด้านการเสนอข่าวสาร โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมหรือผู้ที่ตกเป็นข่าวมากกว่าสิ่งอื่นใด
  - ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่เสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ทางด้านการเป็นเวทีแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายของประชาชน
  - ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่เสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ทางด้านการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องในสังคม
  - ความคิดเห็นเกี่ยวกับการท
- แหล่งความรู้ต่างๆทั้งของรัฐและเอกชน

*ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ในด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม

พบว่า เพศหญิงและเพศชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของสื่อหนังสือพิมพ์ แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มเพศชาย จะมีความคิดเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์ มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในด้านต่างๆสูงกว่าความคิดเห็นของกลุ่มเพศหญิง

ทั้งนี้ประเด็นที่พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีทั้งหมด 8 ประเด็นด้วยกัน (จาก 12 ประเด็น) ดังนี้

- การคำนึงถึงผลกระทบต่อเยาวชน
- การคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติ
- การเป็นปากเสียงให้ผู้ด้อยโอกาสในสังคม
- การคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้ที่ตกเป็นข่าว
- การให้ความยุติธรรมกับผู้ตกเป็นข่าว
- การเคารพสิทธิส่วนบุคคล
- ความน่าเชื่อถือของข่าวสาร
- ความเป็นกลางในการเสนอข่าว

จากผลการวิจัย สามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรทางด้านเพศ มีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่เสนอข่าวสารของสื่อหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันและความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน

อย่างไรก็ดีการวิจัยในส่วนนี้ ถึงแม้จะพบว่า มีเพียงตัวแปรทางด้านเพศเท่านั้นที่ส่งผลให้บุคคลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่เสนอข่าวสารของสื่อหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันและความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน แต่ผลจากการทดสอบตัวแปรอื่นๆ ก็มีความน่าสนใจไม่น้อย เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในบางประเด็น ดังจะสรุปให้เห็นต่อไปนี้

ตัวแปรทางด้านอายุ

*ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ในด้านการทำหน้าที่เสนอข่าวสารในปัจจุบัน

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างอายุกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่เสนอข่าวสารของสื่อหนังสือพิมพ์ทั้งหมด 10 ประเด็นด้วยกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในประเด็นเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ในการเป็นกระจกสะท้อนสังคมของสื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งพบว่า กลุ่มบุคคลที่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี จะมีความคิดเห็นว่า หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในระดับสูงกว่าความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลที่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี

*ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ในด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม

จากผลการทดสอบความแตกต่างระหว่าง กลุ่มอายุ กับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของสื่อหนังสือพิมพ์ ทั้งหมด 12 ประเด็นด้วย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ 2 ประเด็น คือ

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษา ซึ่งพบว่า กลุ่มบุคคลที่มีอายุระหว่าง 41-45 ปี มีความคิดเห็นว่าหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวสูงกว่ากลุ่มบุคคลที่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับความครบถ้วนของเนื้อหา ซึ่งพบว่า กลุ่มบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี มีความคิดเห็นว่าหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวสูงกว่ากลุ่มบุคคลที่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี

ตัวแปรทางด้านการศึกษา

*ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ในด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่าง ระดับการศึกษาของบุคคล กับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของสื่อหนังสือพิมพ์ ทั้งหมด 12 ประเด็นด้วยกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อยู่ 3 ประเด็น คือ

- การคำนึงถึงผลกระทบต่อเยาวชน ซึ่งพบว่า กลุ่มบุคคลที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นว่า หนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวสูงกว่ากลุ่มบุคคลที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

- การให้ความยุติธรรมกับผู้ที่ถูกเป็นข่าว ซึ่งพบว่า กลุ่มบุคคลที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีความคิดเห็นว่า หนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวสูงกว่ากลุ่มบุคคลที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

- ความต่อเนื่องของข่าว ซึ่งพบว่า กลุ่มบุคคลที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่า หนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวสูงกว่ากลุ่มบุคคลที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตัวแปรทางด้าน พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์

- **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ในด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม**

จากผลการทดสอบความแตกต่างระหว่าง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ กับ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของสื่อหนังสือพิมพ์ ทั้งหมด 12 ประเด็น พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในประเด็นเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องของข่าวสาร ซึ่งพบว่า กลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์เกือบทุกวัน มีความคิดเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมต่อเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์เป็นบางวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไป

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ในด้านการทำหน้าที่เสนอข่าวสารในปัจจุบัน

จากผลการทดสอบความแตกต่างระหว่าง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปกับความเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่เสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน ทั้งหมด 10 ประเด็น พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 1 ประเด็น คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการทำหน้าที่เสนอข่าวสารโดยคำนึงถึงหน้าที่ในอันที่จะเปิดเผยข้อเท็จจริงต่อสาธารณะมากกว่าสิ่งอื่นใด โดยพบว่า กลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปทุกวัน มีความคิดเห็นว่า สื่อหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มที่พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปเป็นบางวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวสารของสื่อหนังสือพิมพ์ ในด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม

จากผลการทดสอบความแตกต่างระหว่าง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปกับความเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของสื่อหนังสือพิมพ์ ทั้งหมด 12 ประเด็น พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 1 ประเด็น คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต่อเนื่องของข่าวสาร ซึ่งพบว่า

กลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปเกือบทุกวัน มีความคิดเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมต่อเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปเป็นบางวัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 แนวคิดเชิงอำนาจของบุคคล มีความสัมพันธ์กับแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์

แนวคิดเชิงอำนาจของบุคคล ซึ่งผู้วิจัยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ แนวคิดเชิงอำนาจต่ำ แนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างต่ำ แนวคิดเชิงอำนาจปานกลาง แนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างสูง และแนวคิดเชิงอำนาจสูงนั้น ผลการศึกษาพบว่า ระดับแนวคิดเชิงอำนาจของบุคคล มีความสัมพันธ์กับแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ โดยพบว่า ผู้ที่มีแนวคิดเชิงอำนาจโน้มเอียงไปในทิศทางใด ก็จะมีแนวโน้มว่าจะมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ไปในทิศทางนั้นด้วยเช่นกัน เช่น ผู้ที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ก็จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งแสดงว่ามีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำด้วย ในขณะที่ ผู้ที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ก็จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งแสดงว่ามีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูงด้วย

ทั้งนี้ มีประเด็นที่ทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองดังกล่าวอย่างชัดเจนซึ่งได้แก่ประเด็นต่อไปนี้

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 เพื่อควบคุมหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน พบว่า กลุ่มที่มีแนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างสูง จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับ 3.83 ซึ่งแสดงว่า มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวค่อนข้างสูงด้วย ในขณะที่ผู้ที่มีแนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างต่ำ มีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวค่อนข้างต่ำด้วย โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับ 2.21

- ความคิดเห็นที่จะให้มีการใช้มาตรการควบคุมหนังสือพิมพ์ให้มากขึ้น เนื่องจากเห็นว่าปัจจุบันหนังสือพิมพ์เสรีภาพมากเกินไป พบว่า กลุ่มที่มีแนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างสูง จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวอยู่ในระดับ 3.67 ซึ่งแสดงว่ามีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวค่อนข้างสูงด้วย ในขณะที่ผู้ที่มีแนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างต่ำ ก็จะมีแนวคิดเชิงอำนาจต่อเรื่องการใช้มาตรการดังกล่าวค่อนข้างต่ำด้วย โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นต่อเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับ 2.59

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าแนวคิดเชิงอำนาจของบุคคล มีความสัมพันธ์กับแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 แนวคิดเชิงอำนาจของบุคคล มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์

แนวคิดเชิงอำนาจของบุคคล ซึ่งผู้วิจัยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ แนวคิดเชิงอำนาจต่ำ แนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างต่ำ แนวคิดเชิงอำนาจปานกลาง แนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างสูง และแนวคิดเชิงอำนาจสูงนั้น ผลการศึกษาพบว่า ระดับแนวคิดเชิงอำนาจของบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ทั้งทางด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่เสนอข่าวสารในปัจจุบันและในด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณ ตลอดจนถึงการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม

อย่างไรก็ดีในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเชิงอำนาจของบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณ และการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของสื่อหนังสือพิมพ์นั้น พบว่าตัวแปรทั้ง 2 ตัวดังกล่าว มีความสัมพันธ์กันในบางประเด็นต่อไปนี้

- การคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชาติ พบว่า กลุ่มบุคคลที่มีแนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างต่ำ จะมีความคิดเห็นว่า สื่อหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวในระดับสูงกว่ากลุ่มที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับปานกลาง โดยกลุ่มแรกเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณ และการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับ

ค่อนข้างดี ในขณะที่กลุ่มหลังเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์มีการคำนึงถึงจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง

- การให้ความยุติธรรมกับผู้ที่ถูกเป็นข่าว พบว่า กลุ่มบุคคลที่มีแนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างต่ำ จะมีความคิดเห็นว่า สื่อหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวในระดับสูงกว่ากลุ่มที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับปานกลาง โดยกลุ่มแรกเห็นว่า สื่อหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง ในขณะที่กลุ่มหลังเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับไม่ดีนัก

- ความน่าเชื่อถือของข่าวสาร พบว่า กลุ่มบุคคลที่มีแนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างต่ำ จะมีความคิดเห็นว่า สื่อหนังสือพิมพ์ มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับปานกลาง โดยกลุ่มแรกเห็นว่า สื่อหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ในขณะที่กลุ่มหลังเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ

- ความถูกต้องของข่าวสาร พบว่า กลุ่มบุคคลที่มีแนวคิดเชิงอำนาจค่อนข้างต่ำ จะมีความคิดเห็นว่า สื่อหนังสือพิมพ์ มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับค่อนข้างดี โดยกลุ่มแรกเห็นว่า สื่อหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง ในขณะที่กลุ่มหลังเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับไม่ดีนัก

อย่างไรก็ดี เมื่อมองถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในภาพรวมแล้ว สามารถสรุปได้ว่า แนวคิดเชิงอำนาจของบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ทั้งในด้านการทำหน้าที่เสนอข่าวสารในปัจจุบันและในด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณ ตลอดจนการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม

อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาถึง แนวคิดของกลุ่มบุคคลในภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชน เกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ครั้งนี้ เป็นการศึกษาที่เน้นถึงแนวคิดของบุคคลเกี่ยวกับการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ รวมไปถึงความคิดเห็นของบุคคลในเรื่องเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน โดยจะดูว่า “แนวคิดเชิงอำนาจ” และลักษณะทางด้านประชากรของบุคคลที่แตกต่างกัน จะส่งผลให้บุคคลมีแนวคิดเกี่ยวกับการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์และมีความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันแตกต่างกันหรือไม่ และอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยจะทำให้ได้รับรู้ถึง “แนวคิดของบุคคล” ในสังคมไทยในมิติของการใช้อำนาจกับสื่อมวลชนอย่างแท้จริง รวมไปถึงการรับรู้กลไกการตรวจสอบสื่อมวลชนของกลุ่มบุคคลต่างๆ ในสังคม ซึ่งในจุดนี้จะทำให้สื่อมวลชนมองเห็นจุดยืนของตนเองท่ามกลางกระแสสังคมที่หลากหลายในเรื่องความคิดและความเชื่อในปัจจุบัน และหาทางออกที่ดีสำหรับสื่อมวลชนในการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

สำหรับผลการศึกษานั้น ในที่นี้จะขอกกล่าวสรุปเป็น 2 ประเด็นด้วยกัน ซึ่งถือเป็นประเด็นหลักของการศึกษาในครั้งนี้ คือ

แนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ของบุคคล

สำหรับผลการศึกษา “แนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ของบุคคล” นั้น จากการจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกไปตามลักษณะของกลุ่ม และตามลักษณะทางด้านประชากร อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน เพื่อทดสอบว่าตัวแปรต่างๆ เหล่านี้ส่งผลให้บุคคลมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันหรือไม่ จากผลการวิจัย จะเห็นว่า มีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้บุคคลมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอยู่ 2 ประการด้วยกัน คือ

ลักษณะของกลุ่ม จากผลการศึกษา ซึ่งแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชน จะเห็นได้ว่า บุคคลในแต่ละกลุ่มจะมีแนวคิดต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน โดยพบว่า บุคคลในภาครัฐมีคะแนนความคิดเห็นต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับสูงกว่าภาควิชาชีพและภาคประชาชน ในขณะที่ภาคประชาชนก็จะมีคะแนนความคิดเห็นต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์สูงกว่าภาควิชาชีพ หรือสรุปได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับการใช้อำนาจของบุคคลทั้ง 3 กลุ่มที่มีต่อสื่อหนังสือพิมพ์แล้ว บุคคลในภาครัฐ จะมีการใช้อำนาจต่อสื่อสูงที่สุด ซึ่งเป็นไปได้ว่าภาครัฐ เป็นกลุ่มบุคคลที่ต้องเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจค่อนข้างสูง อันเนื่องมาจากลักษณะหน้าที่การงานที่มีระบบบริหารแบบราชการ คือ ต้องเป็นไปตามสายบังคับบัญชา ซึ่งเอื้อให้บุคคลมีความเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจมากขึ้น นอกจากนี้ด้วยลักษณะขององค์กรที่ทำให้บุคคลเคยชินกับการใช้อำนาจ เนื่องจากต้องตกอยู่ในสภาพแวดล้อมเช่นนั้น ดังนั้นจากลักษณะดังกล่าวของบุคคลในภาครัฐจึงน่าจะส่งผลต่อแนวคิดในเรื่องการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ด้วย และเป็นสาเหตุที่ทำให้ภาครัฐ มีแนวคิดเชิงอำนาจในเรื่องมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์สูงกว่าภาคประชาชนและภาควิชาชีพ ในขณะที่ภาควิชาชีพ ที่พบว่า มีการใช้อำนาจต่อสื่อน้อยที่สุดในจำนวน 3 กลุ่มนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะการทำงานที่มีอิสระภาพ และเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ ดังนั้นจึงเป็นไปได้ยากที่ภาควิชาชีพจะแสดงความคิดเห็นสนับสนุนให้มีการควบคุมหนังสือพิมพ์อย่างเคร่งครัดดังมาตรการต่างๆที่ปรากฏในแบบสัมภาษณ์ จึงเป็นเหตุให้คะแนนความคิดเห็นต่อเรื่องมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ของบุคคลในกลุ่มนี้ มีระดับต่ำที่สุด

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไป จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปน้อยเท่าไร ก็มีแนวโน้มว่าจะมีการใช้อำนาจต่อสื่อหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ในขณะที่ผู้ที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปบ่อยครั้งมากกว่า ก็มีแนวโน้มว่าจะมีการใช้อำนาจต่อสื่อหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งลักษณะของความสัมพันธ์ที่เป็นไปแบบผกผันเช่นนี้ ทำให้วิเคราะห์ได้ว่า หากผู้บริโภคมีพฤติกรรมเปิดรับสื่อมวลชนค่อนข้างบ่อย ก็จะมีความรู้สึกใกล้ชิดกับสื่อ และมีความเข้าใจในลักษณะการทำงานและสภาพความเป็นไปของสื่อมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้มีระดับการใช้อำนาจกับสื่อลดลง

นอกจากนี้ นอกเหนือจากปัจจัยทางด้านลักษณะของกลุ่ม และพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไป ที่ส่งผลให้บุคคลมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันแล้ว ยังพบอีกว่า “ลักษณะอำนาจนิยม” หรือ “ระดับแนวคิดเชิงอำนาจ” ของบุคคล ก็เป็นตัวแปรสำคัญอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลให้บุคคลมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ระดับแนวคิดเชิงอำนาจของบุคคล มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ผู้ที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับสูง ก็จะมีแนวคิดต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ที่โน้มเอียงไปในทางอำนาจนิยมสูงด้วยเช่นกัน ในขณะที่ผู้ที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับต่ำ ก็จะมีแนวคิดต่อเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ที่โน้มเอียงไปในทางอำนาจนิยมต่ำด้วยเช่นกัน หรืออาจสรุปได้ว่า ผู้ที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับทิศทางใด ก็จะมีแนวโน้มว่าจะใช้อำนาจต่อสื่อหนังสือพิมพ์ในระดับมาก-น้อยตามระดับแนวคิดเชิงอำนาจของตนเอง เช่น หากเป็นบุคคลที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับสูง ก็จะมีความคิดเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์ควรถูกควบคุมมากกว่าเดิม หรือเห็นด้วยกับการใช้กฎหมาย ปร.42 ในอดีต เป็นต้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์

สำหรับผลการศึกษาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ เพื่อจะดูว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้บุคคลมีความคิดเห็นต่อเรื่องดังกล่าวแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากปัจจัยต่างๆเหล่านี้ คือ ลักษณะของกลุ่ม และลักษณะทางด้านประชากร อันประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ซึ่งจากการศึกษาจะเห็นว่า มีปัจจัยที่ส่งผลให้บุคคลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอยู่เพียงประการเดียวเท่านั้น คือ ปัจจัยทางด้านเพศ โดยพบว่า กลุ่มเพศชาย มีความคิดเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ในการเสนอข่าวสารและมีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณตลอดจนคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรม อยู่ในระดับสูงกว่าเพศหญิง

ส่วนตัวแปรอื่นๆ ไม่พบว่า มีผลให้บุคคลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ จากการศึกษาลึกลงไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับแนวคิดเชิงอำนาจของบุคคลกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ไม่พบว่าตัวแปรทั้งสองดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันแต่อย่างใด ซึ่งแสดงว่าระดับ

แนวคิดเชิงอำนาจไม่มีผลให้บุคคลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการศึกษาจะเห็นว่า ผู้ที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับสูงบางคน เห็นว่าหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ในการเสนอข่าวสารและมีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณได้ดีมาก แต่ในขณะเดียวกันผู้ที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับสูงอีกส่วนหนึ่งกลับเห็นว่าหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ในการเสนอข่าวสารได้ไม่ดีนัก จากผลการศึกษาดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า ระดับแนวคิดเชิงอำนาจของบุคคลไม่มีผลให้บุคคลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน

อย่างไรก็ดี แม้ว่าผลจากการศึกษาในภาพรวมทั้งหมดจะพบว่า ตัวแปรทางด้านแนวคิดเชิงอำนาจของบุคคล ซึ่งเป็นตัวแปรหลักที่ผู้วิจัยสนใจจะศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จะมีอิทธิพลกับบุคคลเฉพาะในเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์เท่านั้น แต่ผลจากการวิจัยยังได้พบประเด็นเกี่ยวกับการใช้อำนาจของบุคคลกับสื่อที่น่าสนใจอีกประการหนึ่ง เมื่อได้พิจารณาผลการวิจัยในส่วนของคุณคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ และในส่วนของคุณคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ประกอบกัน เราพบว่า ลักษณะการใช้อำนาจของบุคคลนั้นเป็นไปอย่างไม่มีเหตุมีผล เป็นลักษณะของการใช้อำนาจอย่างพร่ำเพรื่อ ทั้งนี้สังเกตได้จากผลการศึกษาทั้ง 2 ส่วนดังกล่าวข้างต้น ที่พบว่า เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับแนวคิดเชิงอำนาจของบุคคล กับ แนวคิดในเรื่องการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ เราพบว่า บุคคลที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับสูง ก็จะมีการใช้อำนาจกับสื่ออยู่ในระดับสูงตามไปด้วย เช่น หากบุคคลนั้นมีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับสูง ก็อยากจะให้มีการควบคุมหนังสือพิมพ์มากกว่าเดิม หรืออยากให้รัฐเข้ามาดูแลสถานการณ์หนังสือพิมพ์ด้วย เป็นต้น ซึ่งความคิดดังกล่าวนี้ ย่อมแสดงว่า ระดับแนวคิดเชิงอำนาจมีอิทธิพลต่อบุคคลในเรื่องเกี่ยวกับการใช้อำนาจกับสื่อ

ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับแนวคิดเชิงอำนาจกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ แม้จะพบว่า ตัวแปรทั้งสองจะไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งแสดงว่าแนวคิดเชิงอำนาจ ไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ แต่จากการศึกษาในส่วนนี้ เราพบข้อสรุปที่น่าสนใจว่า แม้บุคคลจะมองว่าสื่อหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ในการเสนอข่าวสารหรือมีระดับความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณคืออะไร แต่บุคคลก็ยังเห็นว่าสื่อก็ควรจะถูกควบคุมอย่างเคร่งครัดด้วย ซึ่งแสดงว่า ความดี-เลวของสื่อ ความรับผิดชอบต่อหรือไม่รับผิดชอบต่อจรรยาบรรณของสื่อ หรือการที่

หน้าที่ของสื่อ ไม่มีส่วนผลักดันให้บุคคลมีการใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์มากขึ้นหรือน้อยลงแตกต่างกันเลย หรือกล่าวสรุปได้ว่าไม่ว่าสื่อจะทำหน้าที่ได้ดีเพียงใด บุคคลก็ยังคงใช้อ่านากับสื่อเหมือนเดิม ซึ่งในจุดนี้เมื่อนำผลการวิจัยทั้งสองส่วนมาพิจารณาประกอบกันสามารถวิเคราะห์ได้ว่า บุคคลที่มีแนวคิดเชิงอำนาจอยู่ในระดับสูง ก็จะมีการใช้อ่านกับสื่อสูงตามไปด้วย ขณะเดียวกันเมื่อมีการใช้อ่านกับสื่อ บุคคลมักจะใช้อ่านอย่างพรว้าเพื่อใช้อ่านแบบไม่มีเหตุมีผล ซึ่งเป็นข้อสรุปที่สะท้อนมาจากผลการวิจัยทั้งสองส่วนดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ซึ่งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ เป็นสิ่งที่น่าสนใจไม่น้อยสำหรับแวดวงวิชาชีพสื่อมวลชนที่จะต้องหาทางออกกับปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ต่อไป

นอกจากนี้ในงานวิจัยเรื่อง “แนวคิดของกลุ่มบุคคลในภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชนเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์” ผลการวิจัยที่ปรากฏ ยังมีลักษณะที่น่าสนใจและน่าจะเป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาชีพสื่อมวลชนอยู่อีก 2 ประการด้วยกัน คือ

ประการแรก จากผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปนั้น พบว่ากลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปแตกต่างกัน จะมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ ยังค้นพบข้อสรุปอีกว่า ยิ่งบุคคลมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปน้อยลงเท่าใด ก็จะมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์เป็นไปในลักษณะของผู้ที่นิยมในอำนาจสูงขึ้น ในขณะที่หากบุคคลมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทั่วไปบ่อยครั้งขึ้นเท่าใด ก็จะมีแนวคิดเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ เป็นไปในลักษณะของผู้ที่มีอำนาจนิยมต่ำลง

จากข้อมูลที่ปรากฏ อาจสรุปได้ว่า ความเห็นห่างกับสื่อมวลชน จะทำให้บุคคลมีทัศนคติหรือมีโลกทัศน์เกี่ยวกับสื่อมวลชนเอนเอียงไปในทางลบ เนื่องจากไม่มีการติดตามไม่มีความใกล้ชิดสื่อ ดังนั้นจึงมีทางเป็นไปได้สูงที่จะรู้สึกกับสื่อมวลชนในทางที่ไม่เป็นมิตร ซึ่งในประเด็นนี้ สามารถวิเคราะห์ต่อไปได้อีกว่า กรณีปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างสื่อมวลชนกับรัฐบาล ที่เป็นไม้เบื่อไม้เมากันในแทบทุกรัฐบาลที่ขึ้นมาบริหารประเทศชาตินั้น เป็นไปได้หรือไม่ว่า รัฐไม่มีการศึกษาหรือยังไม่ได้ทำความเข้าใจกับระบบการทำงานของสื่อมวลชนอย่างแท้จริง ทำให้มีทัศนคติไปในทำนองที่ว่า สื่อมวลชนจะต้องอยู่ข้างรัฐบาลหรือสื่อมวลชนจะ

ต้องมีอยู่เพื่อรัฐ หรือเมื่อเกิดเหตุปะทะกันขึ้นมา โดยเฉพาะกับสื่อประเภทหนังสือพิมพ์ รัฐจะคิดเสมอว่า สื่อก้าวร้าว ดังที่ เกษม ศิริสัมพันธ์ กล่าวไว้ว่า (กระจกส่องกระจก เสียงสะท้อน เกี่ยวกับการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน, 2539: 31)

“ในบ้านเรา ฝ่ายที่เป็นรัฐบาล ไม่ว่าจะป็นรัฐบาลชนหรือรัฐบาลบรรหาร มักมองว่า สื่อมวลชนเป็นตัวละครสำคัญในการปลุกปั่นให้ผู้คนเกลียดชังและเบียดเบียนรัฐบาล ทักษณคดี เช่นนี้ไม่ถูกต้อง สื่อมวลชนไม่ได้มีอำนาจล้นฟ้าล้นแผ่นดิน จนสามารถสร้างภาพขาวให้เป็นดำ หรือสร้างภาพบัณฑิตให้เป็นโจรไปได้ สื่อมวลชนเป็นได้เพียงภาพสะท้อนของสภาวะที่เกิดขึ้นจริงๆเท่านั้น สื่อมวลชนไม่มีอิทธิพลเพียงพอที่จะหลอกหลวงประชาชนจนผิดจากความเป็นจริงไปได้...”

ทางออกที่รัฐใช้ในการปราบสื่อมวลชน ซึ่งรัฐคิดว่าเป็นตัวการให้เกิดความวุ่นวายในสังคม ก็คือรัฐพยายามที่จะออกกฎหมายเพื่อควบคุมเสรีภาพของสื่อ ดังจะเห็นได้จากการออกกฎหมายต่างๆในอดีต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมเสรีภาพของสื่อ เช่น ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 42 (ปร.42) ที่ออกมาเพื่อควบคุมการดำเนินงานของสื่อหนังสือพิมพ์ หรือ ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 15 (ปร.15) และประกาศคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 17 (ปร.17) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อควบคุมการดำเนินงานของสื่อประเภทวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (ปัจจุบัน ประกาศยกเลิกแล้วทั้ง 3 ฉบับ)

ในยุคต่อมาที่รัฐพยายามเข้ามาจำกัดเสรีภาพของสื่อ ก็อย่างเช่น การตั้งศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลและข่าวสาร (ศูนย์พิฆาตสื่อ) ในสมัยของรัฐบาล พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ที่มีวัตถุประสงค์ในการควบคุมดูแลการเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนทุกประเภท

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นว่าลักษณะการกระทำของรัฐที่มีต่อสื่อ นั้น จะเป็นไปในทำนองของการใช้ “อำนาจ” ต่อสื่อ โดยพยายามใช้อำนาจที่มีอยู่สร้างมาตรการเพื่อควบคุมและริดรอนเสรีภาพของสื่อมวลชน ซึ่งไม่น่าจะเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องในสังคมประชาธิปไตย...

ทางออกของปัญหา น่าจะอยู่ที่การที่รัฐและสื่อมวลชนควรจะศึกษาถึงกระบวนการทำงานของแต่ละฝ่าย และพยายามเข้าใจในวิธีการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย โดยฝ่ายรัฐเองก็น่าที่จะเข้าใจธรรมชาติของความเป็นสื่อ ในขณะที่เดียวกัน....สื่อมวลชนก็มีข้อที่ต้องพึงสังวรเหมือนกัน สื่อมวลชนต้องยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณว่า ข่าวเป็นเรื่องของข้อเท็จจริง และข้อเท็จจริงที่เป็นข่าวนั้นถูกต้อง เทียงตรงเสมอ การตัดความหรือต่อความโดยขาดความระมัดระวัง จะโดยเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม ย่อมสร้างความผิดพลาดและเสียหายขึ้นได้ (เกษม ศิริสัมพันธ์ ใน กระจกส่องกระจก เสียงสะท้อนเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน, 2539: 31)

ประการที่ 2 จากการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มบุคคลในเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ในด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณ และการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของสื่อหนังสือพิมพ์นั้น พบว่า บุคคลทั้ง 3 กลุ่ม อันได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชน มีความคิดเห็นว่า หนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณและการคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมในด้านต่างๆ อยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่

ยกเว้นความคิดเห็นในประเด็นเกี่ยวกับ “การคำนึงถึงศักดิ์ศรีของผู้ที่ตกเป็นข่าว” ซึ่งทุกกลุ่มเห็นว่าหนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในระดับไม่ดีนัก และกลุ่มบุคคลในภาครัฐและภาคประชาชนยังมีความคิดเห็นว่า หนังสือพิมพ์มีการให้ความยุติธรรมกับผู้ที่ถูกเป็นข่าว และการให้ความเคารพในสิทธิส่วนบุคคลอยู่ในระดับไม่ดีนักอีกด้วย

ผลการวิจัยดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มบุคคลต่างๆ ในสังคม มองเห็นว่าสื่อหนังสือพิมพ์ ไม่มีการคำนึงถึงศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ หรือไม่คำนึงถึงเรื่องสิทธิมนุษยชนเท่าที่ควร

เป็นเรื่องที่ขอขอรรม หากจะกล่าวว่า สื่อมวลชนในสังคมประชาธิปไตย ควรจะมีสิทธิเสรีภาพในการพูด การเขียน การพิมพ์ หรือแสดงออกซึ่งความคิดเห็นได้อย่างเสรี เสมือนกับเสรีภาพของประชาชน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ได้มีบทบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญทุกฉบับตลอดมา เช่น

รัฐธรรมนูญ ฉบับ สสร. มาตรา 39 ระบุไว้ว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้...”

หรือในมาตรา 37 ระบุว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย”

อย่างไรก็ดี เสรีภาพของสื่อมวลชนนั้น ถึงแม้จะเป็นที่ยอมรับกันว่า ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยนั้น ควรจะมีเสรีภาพในการแสวงหาข่าวสารได้อย่างเต็มที่ แต่การมีเสรีภาพของสื่อมวลชนนั้น ก็ควรจะมีขอบเขตด้วยความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่นและต่อสังคมด้วย มิเช่นนั้นแล้ว สื่ออาจใช้เสรีภาพของตนไปในทางที่ไม่ถูกไม่ควร และก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลอื่นหรือต่อสังคม

สำหรับในประเทศไทยนั้น การจำกัดเสรีภาพของสื่อมวลชนด้วยความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่นและต่อสังคมนั้น ถูกควบคุมโดย “จรรยาบรรณ” ของสื่อ ซึ่งเป็นสิ่งที่สื่อสร้างขึ้นมาเพื่อเป็นมาตรการในการควบคุมตนเอง หรือที่เรียกกันว่า “รหัสทางจริยธรรม” (Code of Ethics)

แต่กระนั้นถึงจะมี “จรรยาบรรณ” ที่คนในแวดวงวิชาชีพช่วยกันร่างขึ้นมา แต่สื่อมวลชนไม่ได้เอาจริงเอาจังกับรหัสเหล่านั้นเท่าที่ควร ยังผลให้การปฏิบัติงานของสื่อมวลชนกลายเป็นอันตราย แทนที่จะเป็นคุณูปการ... ดังนั้น ในเงื่อนไขที่การควบคุมตนเองทางจริยธรรมของสื่อมวลชน ยังเป็นจุดอ่อนอย่างยิ่งของสื่อมวลชนในสังคมไทยเช่นนี้ การสร้างเหตุการณ์เทียม (pseudo event) ทั้งโดยรู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัว จึงกลายเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่สื่อมวลชนมักจะปฏิบัติอยู่เสมอ ตัวอย่างในที่นี้ เช่น หนังสือพิมพ์รายวันบางฉบับมักจะนำเรื่องราวจริงบ้างเท็จบ้างของผู้หญิงพร้อมกับภาพนุ่งน้อยห่มน้อยของเธอมาตีกรอบในหน้าหนึ่งอย่างสม่ำเสมอเพื่อเรียกร้องความสนใจ อย่างที่ดูๆ โดยไม่มีข้ออ้างที่น่ารับฟังใดๆ เลย นอกจากว่า “คนอ่านสนใจ” เท่านั้น จนกระทั่งกระบวนการทำให้ผู้หญิงเป็น “สินค้า” กำลังกลายเป็น “ประเพณี” ไปโดยปริยาย (บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา, 2537: 125-126)

ยังมีอีกหลายกรณีด้วยกันที่สื่อ โดยเฉพาะสื่อหนังสือพิมพ์ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่ากระทำการ “หมิ่นเหม่ต่อจรรยาบรรณ” และทำการ “ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล” เช่น “เมื่อวันที่ 16-17 กรกฎาคม 2539 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 16 กรกฎาคม เสนอข่าวและภาพของใหม่ เจริญปุระ ดารานักร้องชื่อดังที่ถ่ายภาพเปลือยส่วนตัว วันต่อมา ภาพดังกล่าวถูกตีพิมพ์ซ้ำในหนังสือพิมพ์ข่าวสด ซึ่งก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางในแวดวงสื่อมวลชนและประชาชนทั่วไปว่า เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างร้ายแรง” (บันทึกวงการหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชน ปี 2539, 2540: 42)

นอกจากนี้ในประเด็นเรื่อง “การคำนึงถึงเรื่องสิทธิมนุษยชน” ก็จะเป็นปัญหาที่สื่อถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างสม่ำเสมอ

คำว่า “สิทธิมนุษยชน” นั้น ได้แก่ สิทธิทั้งหลายซึ่งเป็นที่ยอมรับในประเทศที่มีอารยธรรมว่า เป็นสิทธิพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีของมนุษย์และในการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์ (มานิจ สุขสมจิต, 2538: 54)

สิทธิมนุษยชน ตามปรัชญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งประกาศโดยสหประชาชาติ เมื่อปี ค.ศ.1984 (พ.ศ.2524) กำหนดไว้ในข้อที่ 12 ว่า “บุคคลย่อมไม่ถูกแทรกแซงโดยพลการในความเป็นอยู่ส่วนตัว ในครอบครัว ในเคหสถาน หรือในการสื่อสาร หรือไม่อาจถูกลบหลู่ในเกียรติยศและชื่อเสียง บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองโดยกฎหมายต่อการก้าวล่วงสิทธิเช่นนั้น”

ถึงแม้ว่าจะมีบทบัญญัติดังกล่าวขึ้นมา เพื่อเป็นกรอบให้สื่อมวลชนพึงตระหนัก และยังมีประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ของไทยที่ว่า

“ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

หรือมาตรา 423 ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของบุคคลอื่นก็ดี หรือเป็นที่เสียหายแก่ทาง

ทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขาโดยประการอื่นก็ดี ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้คำสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหายอย่างใดอันเกิดแต่การนั้น แม้ทั้งเมื่อตนมิได้รู้ว่าความนั้นไม่จริง แต่หากควรจะรู้ได้...”

กระนั้น สื่อมวลชนก็ยังมีจะ “ย้ายยักคี่ศรีความเป็นมนุษย์” ของบุคคล อย่างสม่ำเสมอ โดยไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษใดๆ

อิสระ ชูศรี กล่าวถึง “การย้ายยักคี่ศรีความเป็นมนุษย์” ในบทความชื่อ “เมื่อศพเป็นสินค้า” ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ฉบับวันที่ 15 มกราคม 2538 ว่า (กระจกส่องกระจก เสียงสะท้อนเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน, 2539: 37)

“ภาพของคนถูกรถชนจนแขนขาด ขากระจาย หรือภาพโจรโดนตำรวจทำวิสามัญฆาตกรรมดับคาถนน แสดงเรื่องราวของมันเป็นอยู่ในภาพด้วยรูปร่างและสีสันทันที่สมจริง ถูกใช้เป็นเครื่องมือสำหรับสร้าง น้ำเสียง ตื่นเต้นให้กับข่าวประจำวัน ความตื่นเต้นหวาดเสียวหนึ่งในวันนี้ จะถูกแทนที่ด้วยภาพหวาดเสียวและอุจาดกว่าในวันพรุ่งนี้...

...หนังสือพิมพ์บางฉบับจึงมิได้สื่อข่าวอะไร นอกจากเสนอความสยดสยองที่มีจุดหมายเพื่อความสยดสยองเท่านั้น

ไม่มีใครรู้สึกว่ หนังสือพิมพ์เข้ามาละเมิดสิทธิของการ “เคย” เป็นมนุษย์ของผู้ตาย และไม่รู้สึคว่ หนังสือพิมพ์ทำลายความรู้สึกของญาติมิตรและครอบครัวของผู้ตาย เหมือนกับว่ทุกคนยอมรับแล้วว่า เราเป็นสินค้าในสต็อกของสื่อมวลชน ที่อาจถูกนำมาแสดงทางหน้าหนังสือพิมพ์ เมื่อไรก็ตามที่เราเกิดตายลงด้วยสาเหตุผิดปกติ”

ในข่าวประเภทข่มขืนก็เช่นกัน ที่เรามักจะได้เห็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและการกระทำย่ำยีความเป็นมนุษย์ของบุคคลอยู่อย่างสม่ำเสมอ

“ภาพหญิงถูกข่มขืน ตายหรือไม่ตาย แต่ก็มีภาพของหญิงที่ตกเป็นเหยื่อในหน้าหนังสือพิมพ์ มีคนบอกว่าเหยื่อถูกข่มขืนจากคนร้ายยังไม่พอ ยังถูกนำไปให้หนังสือพิมพ์หรือพวกหนังสือข่าวเป็นเล่มนี้พิมพ์เรื่องการข่มขืนอีกรอบหนึ่ง ทำให้เสียชื่อเสียง เกียรติยศอย่างร้ายแรง ครอบครัวของเหยื่อไม่สามารถไปไหนมาไหนได้ เพราะมีคนเขาารู้เสียแล้วว่าเหยื่อที่บาดเจ็บหรือตายนั้นเป็นใคร..

...ไม่มีญาติของเหยื่อรายใดที่จะทนอ่านเรื่องราวต่างๆจากความโหดร้ายป่าเถื่อนของคน ที่ข่มขืนลูกหลานเขาที่ออกมาเป็นรูปหนังสือ ไม่มีญาติผู้ใดได้รับบาดเจ็บทางจิตใจรายใดที่จะ อนุญาตให้เจ้าของหนังสือเอาชีวิตข่มขืนของลูกหลานเขาไปทำเป็นหนังสือขายกันเกร่อ จน เจ้าของหนังสือได้กำไร ร่ำรวย ภายใต้ความทุกข์ยากของญาติผู้เคราะห์ร้ายคนนั้น” (มยุรี ภักค์รงค์ ใน กระจกส่องกระจก เสียงสะท้อนเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน, 2539: 37-39)

แม้กระทั่งในระดับผู้นำประเทศ อาทิ นายบรรหาร ศิลปอาชา อดีตนายกรัฐมนตรี ก็ เคยวิพากษ์วิจารณ์ถึงการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของหนังสือพิมพ์ไว้ว่า (กระจกส่องกระจก เสียงสะท้อนเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน, 2539: 41)

“ครั้งก่อนก็มีรูปผมนั่งหลับ ภาพดีๆทำไมไม่เอามาลง มีตั้งหลายภาพ เอาแต่ภาพไม่ดี มาลง แบบนี้ต่อไปจะเดินจะนั่ง ผมก็ต้องนั่งเกร็งจนตัวแข็ง ทำอะไรไม่ได้แล้ว เพราะมานั่ง จับผิดกันแบบนี้”

จากคำวิพากษ์วิจารณ์ทั้งหมดที่ได้กล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับ “การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล” และ “การย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ของบุคคลนี้ เป็นเพียงภาพสะท้อนความคิดเห็น ส่วนหนึ่งของคนในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ว่า หนังสือพิมพ์มักละเลยและไม่ให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนเท่าที่ควร ในบางกรณีกระทำการในลักษณะเหยียดข่มขู่และซ้ำเติม ผู้เสียหาย จึงน่าจะเป็นสิ่งที่ภาควิชาชีพควรจะนำไปพิจารณาและหาทางออกเพื่อแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้น เพื่อให้การทำหน้าที่ของสื่อให้เป็นไปเพื่อสิทธิมนุษยชนที่เท่าเทียมกัน มิใช่เพื่อ อุตสาหกรรมธุรกิจสื่อแต่ฝ่ายเดียว (กฤษณ์ ทองเลิศ, 2540: 111)

นอกจากนี้ ข้อมูลในส่วนนี้น่าจะมีส่วนช่วยให้สื่อมวลชนตระหนักในการพัฒนา คุณภาพของตนเอง ดังที่ นายอานันท์ ปันยารชุน อดีตนายกรัฐมนตรี เคยเรียกร้องกับ สื่อมวลชน สมัยที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไว้ว่า (บุญรักษ์ บุญญะเขตมาลา, 2537: 307)

“ถ้าเมื่อพวกคุณไปบ่นว่าคนอื่นไม่ดีอย่างนั้น คนอื่นบทบาทอย่างนี้ พวกคุณจะต้องดู ตัวเอง คุณตัวเองเสียบ้าง จะเป็นธุรกิจกันไปหมดแล้วเวลานี้ เขียนข่าวมาเพื่อให้คนอ่านเท่านั้น ละ...ผมว่าเลิกไปดูคุณภาพคนอื่นเขาเป็นอย่างไร คุณคุณภาพของตัวเองพวกสื่อมวลชน คนอื่นที่

เขาจะปรับปรุง ที่เขาจะสอบสวนตัวเองเขามีมากกว่าเยอะ...ก็จริง ประชาชนเป็นอย่างไร หนังสือพิมพ์ก็เป็นอย่างนั้น ประชาชนน้ำเน่ามากก็ชอบอ่านหนังสือพิมพ์น้ำเน่า แต่ผมก็เสียดาย ถ้าเพื่อหนังสือพิมพ์คิดแต่เรื่องธุรกิจที่จะขาย ขายของน้ำเน่าให้กับประชาชนที่เป็นน้ำเน่า ถ้าเพื่อสื่อมวลชนมีศักดิ์ศรีเหลืออยู่บ้าง ก็ควรจะเป็นตัวนำ เป็นแกนนำที่จะปรับปรุงคุณภาพของประชาชนได้ จิตสำนึกอันนี้นะมีหรือยัง ความรับผิดชอบต่อสังคม ความรับผิดชอบต่อผลประโยชน์ร่วมกัน”

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาจากการวิจัย

ผู้วิจัยพบว่า มีปัญหาบางประการที่เป็นจุดอ่อนของการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือวัด “อำนาจนิยม”

แม้ว่าจะเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยพยายามสร้างจากการค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆเกี่ยวกับการวัดลักษณะอำนาจนิยมของบุคคล หรือแนวคิดเชิงอำนาจของบุคคล ทั้งจากต่างประเทศและในประเทศ อย่างไรก็ตาม เครื่องวัดดังกล่าวก็ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง คือ ในการวัดอำนาจนิยมของบุคคลแต่ละกลุ่มนั้น มีจำนวนข้อความและมิติในการวัดที่ไม่เท่ากัน ทำให้เกิดความแตกต่างในการวัดมิติในแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีผลทำให้การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ทั้งนี้สาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยต้องใช้จำนวนข้อความและมิติในการวัดที่ไม่เท่ากัน เนื่องจากการวัดมิติอำนาจของบุคคลในด้านที่เกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมนั้น บุคคลแต่ละกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมไม่เหมือนกัน เช่น กลุ่มบิดา-มารดา ก็จะมีปฏิสัมพันธ์กับบุตร กลุ่มครู-อาจารย์ก็จะมีปฏิสัมพันธ์กับลูกศิษย์ กลุ่มนักเรียน-นักศึกษา ก็จะมีปฏิสัมพันธ์กับบิดา-มารดา และครู-อาจารย์

ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องออกแบบสัมภาษณ์ที่มีจำนวนข้อความและมิติที่ไม่เท่ากันในการวัด “อำนาจนิยม” ของบุคคลแต่ละกลุ่ม

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาครั้งต่อไป ก็ควรจะพยายามหาวิธีคัดเลือกให้ได้ข้อความและมิติในการวัดที่เท่าๆกันและเหมือนกัน เพื่อที่จะให้ได้ผลการวิจัยและการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มมีความสมบูรณ์มากกว่านี้

2. ปัญหาจากการเก็บข้อมูล

2.1 จากการเก็บข้อมูลโดยการออกไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างหลายๆกลุ่ม พบว่าเกิดปัญหาบางประการเกี่ยวกับการเก็บตัวอย่างจากกลุ่มนักเรียน-นักศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนซึ่งงานวิจัยระบุคุณสมบัติไว้ว่า เป็นบุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ปรากฏว่า บุคคลในกลุ่มดังกล่าว ยังไม่ค่อยเข้าใจเรื่องบางเรื่องที่ทำให้การสัมภาษณ์ เช่น เรื่องเกี่ยวกับลักษณะอำนาจนิยมของบุคคล การทำหน้าที่ของสื่อหนังสือพิมพ์ในบางประการ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมหนังสือพิมพ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยเสียเวลาในการอธิบายมากพอสมควร และทำให้เสียเวลาไปกับขั้นตอนในการเก็บข้อมูลมากตามไปด้วย ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการจัดกลุ่มตัวอย่างให้เป็นกลุ่มย่อยประมาณ 4-5 คนต่อกลุ่มแล้วอธิบายให้ฟังเป็นรายกลุ่ม ซึ่งวิธีนี้จะช่วยให้ผู้วิจัยประหยัดเวลาไปได้มาก

2.2 การเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนไม่มากนัก เนื่องจากเป็นงานวิจัยที่จำเป็นต้องใช้การอธิบายข้อมูลค่อนข้างมากก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์ ซึ่งหากใช้กลุ่มตัวอย่างมาก จะทำให้ใช้เวลามากในการเก็บข้อมูล อย่างไรก็ตาม การใช้กลุ่มตัวอย่างน้อยเกินไปก็อาจทำให้ผลการวิจัยที่ได้ ไม่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มได้ชัดเจนนัก ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการเลือกเก็บจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่กว่านี้ เพื่อที่จะได้มองเห็นถึงความสัมพันธ์ของบุคคลแต่ละกลุ่มและมองเห็นความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆได้ชัดเจนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การใช้มาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย เป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะสื่อหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่ได้ชื่อว่ามีประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อเรียกร้องเสรีภาพอย่างยาวนาน ดังนั้นการที่สังคมมีมาตรการต่างๆออกมาเพื่อใช้ในการกำกับดูแลหรือเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งบ้างก็เป็นมาตรการที่คนในวงการหนังสือพิมพ์ยอมรับ บ้างก็เป็นมาตรการที่คนในวงการหนังสือพิมพ์ไม่อยากจะยอมรับนั้น น่าจะมีการศึกษาขยายวงกว้างออกไปอีกในเรื่องที่น่าสนใจ เช่น ปัจจัยอื่นๆที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของบุคคลเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์ ความคาดหวังและความพึงพอใจของกลุ่มบุคคลต่างๆในสังคมที่มีต่อมาตรการเฝ้าระวังสื่อหนังสือพิมพ์

2. ควรจะมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการเสนอข่าวของสื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งอาจมีอยู่หลายประการ เช่น ปัจจัยทางสังคม พื้นฐานทางจิตวิทยา เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงตัวแปรอื่นๆที่มีผลต่อระดับ “แนวคิดเชิงอำนาจ” ของบุคคลควบคู่ไปกับปัจจัยทั้งหมดที่ได้ปรากฏในงานวิจัยนี้ เพื่อให้งานวิจัยมีความครอบคลุมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพราะยังมีตัวแปรอีกหลายตัวที่น่าจะมีผลต่อ “แนวคิดเชิงอำนาจ” ของบุคคล เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจ ลักษณะอาชีพ เป็นต้น